

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА
АКАДЕМІЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ НАУК

Міжнародна науково-практична конференція

«ВИЩА ОСВІТА У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ»

22 березня 2025 року

Львів – Торунь
Liha-Pres
2025

Організаційний комітет:

Голова організаційного комітету – **Сергій КОРОЄД** – доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, виконавчач обов'язків президента Науково-дослідного інституту публічного права (Україна).

Заступник голови організаційного комітету – **Андрій БОРОВИК** – кандидат юридичних наук, доцент, відмінник освіти України, віцепрезидент з наукової роботи Науково-дослідного інституту публічного права (Україна).

Заступник голови організаційного комітету – **Наталія ДЕРЕВ'ЯНКО** – доктор філософії в галузі права, доцент, декан юридичного факультету Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (Україна).

Члени організаційного комітету:

Валерій БУЖОР – доктор юридичних наук, професор, президент Незалежної кримінологічної асоціації Республіки Молдова, почесний президент Інституту кримінального права та прикладної кримінології (Республіка Молдова);

Станіслав БУКА – доктор економічних наук, професор, ректор Балтійської міжнародної академії (Латвійська Республіка);

Михайло ВІХЛЯЄВ – доктор юридичних наук, професор, директор Центру українсько-європейського наукового співробітництва (Україна);

Валентин ГАЛУНЬКО – доктор юридичних наук, професор, голова Академії адміністративно-правових наук (Україна);

В'ячеслав ДАВИДЕНКО – кандидат юридичних наук, полковник поліції, ректор Одеського державного університету внутрішніх справ (Україна);

Віталій ДЕМ'ЯНЧУК – доктор юридичних наук, професор, ректор Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (Україна);

Олексій ДНІПРОВ – доктор юридичних наук, старший дослідник, ректор Київського національного університету будівництва і архітектури (Україна);

Віктор МОШІНСЬКИЙ – доктор сільськогосподарських наук, професор, заслужений працівник освіти України, ректор Національного університету водного господарства та природокористування (Україна);

Руслан СЕРБИН – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, ректор Національної академії внутрішніх справ (Україна);

Євген СОБОЛЬ – доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (Україна).

Вища освіта у період воєнного стану: сучасні виклики та проблемні питання : Міжнародна науково-практична конференція. Науково-дослідний інститут публічного права, 22 березня 2025 р. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. – 256 с.

ISBN 978-966-397-480-4

У збірнику представлено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Вища освіта у період воєнного стану: сучасні виклики та проблемні питання» (22 березня 2025 р.).

УДК 378"364"(062.552)

Безпека вищої юридичної освіти в Україні Макарчук Віталій Володимирович	143
Роль штучного інтелекту в організації дистанційної освіти у вищій школі в період воєнного стану Македон Вячеслав Владиславович.....	146
Використання комп'ютерних симуляцій у процесі змішаного навчання Малюжко Наталія Олексіївна, Склема Світлана Сергіївна	150
Реформування системи підготовки офіцерів медичної служби запасу за досвідом АТО та російсько-української війни Нікітюк Олександр Володимирович.....	152
Integration of moodle and online tools to support the continuity of the educational process Nuzhna Svitlana Anatoliivna	159
Державні гарантії науково-педагогічним працівникам та здобувачам вищої освіти в умовах воєнного стану Озерський Ігор Володимирович.....	164
Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти спортивного профілю в умовах воєнного стану Ольховий Олег Михайлович, Бондар Анастасія Сергіївна, Мамешина Маргарита Анатоліївна	168
Проблеми реалізації патріотичного виховання фахівців фізичної культури у вищій школі Онопріснюк Ольга Миколаївна, Винник Валентин Дмитрович ...	173
Методичний потенціал інтелектуальних карт при викладанні морфології крові різних видів птахів в умовах воєнного стану Павловський Вадим Володимирович	177
Peculiarities of education of interns of medical and pharmaceutical specialities under martial law Polova Zhanna Mykolaivna, Nehoda Tetiana Stepanivna, Smyk Viktor Rostyslavovych	181
Вища освіта осіб з особливими освітніми потребами під час війни: виклики сьогодення та перспективи розвитку Полупанова Яна Миколаївна, Косенко Світлана Миколаївна.....	184
Приєднання України до Механізму цивільного захисту Європейського Союзу та ключові аспекти реагування на надзвичайні ситуації Попович Василь Васильович, Коваль Назарій Ярославович	187
Фінансування вищої освіти в Україні: виклики воєнного часу Рижук Ярослав Олександрович	190

Очевидно, що в умовах триваючого в Україні воєнного стану провести ґрунтовне вивчення суспільної думки з питань реформування вищої юридичної освіти доволі складно. Це також стосується врахування думок академічної спільноти, експертів, роботодавців та інших стейкхолдерів.

Сама концепція такого реформування вбачається нами недостатньо обґрунтованою та своєчасною. Отже, доцільно відкласти реалізацію реформування вищої юридичної освіти в Україні до завершення активних бойових дій та скасування особливого правового режиму воєнного стану.

Література

1. Проект Концепції проекту Закону України про вищу юридичну освіту та первинний доступ до правничої професії. Комітет з питань правової політики. Верховна Рада України.
URL: <https://kompravpol.rada.gov.ua/news/notice/75193.html>

2. Мочульська М. Реформа вищої правничої освіти в Україні: куди далі? *Український часопис конституційного права*. 2023 № 3. С. 79-87.

3. Професійний стандарт «Слідчий (поліція)»
URL: <https://surl.li/tgexqs>

4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VI
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-480-4-41>

БЕЗПЕКА ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Макарчук Віталій Володимирович

*доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного права
та теоретико-правових дисциплін,*

*Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна*

В Україні Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій було затверджено та оприлюднено Міністерством освіти і науки України «Концепцію розвитку юридичної освіти» [1] на основі якої передбачено формування законодавчої бази для діяльності правових інститутів відповідно до стандартів ЄС. Метою вищої юридичної освіти є розвиток умінь, необхідних для розуміння природи і функцій права,

змісту теоретичних основ (доктрини), принципів і основних правових систем, застосування права, меж права в регулюванні суспільних відносин. Здобувачі вищої юридичної освіти повинні бути готові захищати права людини та основні свободи, підтримувати верховенство права та бути відданими принципам професійної етики, справедливості, рівності, неупередженості, незалежності, емпатії.

Основні безпекові проблеми вищої юридичної освіти визначені в даній Концепції:

1) недостатній рівень теоретичних знань та практичних навичок у значної частини випускників правничих шкіл України;

2) брак уваги до формування у здобувачів юридичної освіти цілісного світогляду правника з розумінням суспільної місії, цінностей та значення правничої професії для утвердження верховенства права у сучасному демократичному суспільстві;

3) непрозора система формування державного замовлення на підготовку правників;

4) відсутність ефективної внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах вищої освіти;

5) недостатньо висока якість наукових досліджень у сфері права та їхня невідповідність сучасним потребам держави та суспільства;

6) надмірна кількість закладів вищої освіти, що готують правників;

7) низький рівень працевлаштування випускників правничих шкіл [1].

Ці проблеми, як правило, є відображенням загальної безпеки освіти, рівня підготовки випускників та умов вступу. Випускник середньої школи з низьким рівнем освіти не має базових знань, не може позиціонувати себе та отримати необхідні знання та навички, не може конкурувати в освітньому середовищі. Відповідно, відсутність ентузіазму заперечує освітнє середовище як гарантію якості освіти, а освітяни занижують вимоги до змісту викладання та підвищення власної якості.

Вбачаємо, що в цій Концепції, недостатньо визначено забезпечення безпеки вищої юридичної освіти де не кваліфікований випускник не здатний вирішувати практичні завдання, створює безлад в своїй діяльності та професійній діяльності колег. Особливо він небезпечний в посадовій діяльності – дискредитує державний орган та відповідну інстанцію. В тому, що на рівень довіри населення до судів, прокуратури, поліції впливає низька якість підготовки кадрів та механізму відбору на посади [2]. Зрозуміло, що державні посади мають обіймати експерти з високим інтелектом, бездоганною репутацією, добре освічені, винахідливі, принципові, ввічливі та з почуттям справедливості. В першу чергу, це стосується юристів, які здебільшого займають посади кадровиків, надають юридичного оформлення стратегічним і тактичним

рішенням підприємств, установ та організацій, аналізують передумови їх прийняття та їх наслідки, а також мінімізують наслідки прийняття неправильних і непопулярних рішень.

Високоякісна та вільна від корупції вища юридична освіта та підготовка фахівців у сфері правосуддя та правоохоронних органів є ключовими для зміцнення верховенства права та виконання зобов'язань щодо членства в ЄС. За останні роки в Україні здійснено низку заходів щодо вдосконалення вищої юридичної освіти. Було прийнято та вдосконалено стандарти вищої юридичної освіти, запроваджено стандартизовані іспити для вступу до юридичних вишів та магістратури, розроблено інституційну систему забезпечення якості. Однак прогрес був нерівномірним, і все ще потрібні подальші зусилля щодо реформ, зокрема для створення чіткого інституційного розмежування вищої юридичної освіти та підготовки правоохоронних органів, посилення стандартів прийому та ліцензування юридичних шкіл, забезпечення прозорого та справедливого (заснованого на заслугах) розподілу державних коштів для підготовки майбутніх юристів, модернізації навчальних програм з акцентом на етику, практичну підготовку, право ЄС та міжнародні обміни, впровадження єдиного державного кваліфікаційного іспиту та боротьбу з корупцією та плагіатом [3].

Отже, має бути концептуально передбачена безпека підготовки юристів у вищих навчальних закладах. Окрім того, її слід привести до стандартів ЄС. Лише за таких підходів вона набере цілісності, відповідатиме потребам і слугуватиме якості освіти, як складової національної безпеки нашої держави.

Література

1. Концепція розвитку юридичної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/kontseptsiyarozvitku-yuridichnoi-osviti> (дата звернення 27.02.2025 р.).
2. Динаміка довіри соціальним інституціям у 2021-2024 роках. КМІС. URL: <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1467&page=1> (дата звернення: 27.02.2025).
3. Звіт Європейської комісії щодо України межах Пакета розширення Європейського Союзу 2024 року. https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/1924a044-b30f-48a2-99c1-50edeac14da1_en?filename=Ukraine%20Report%202024.pdf (дата звернення 27.02.2025 р.).